

Instructie

In de bovenstaande afbeelding staan de meest voorkomende professionals en vrijwilligers die jij kunt betrekken bij een BVO of BIOR project. Aan de rechterzijde staan de professionals werkzaam bij de gemeente. Links vind je professionals of vrijwilligers werkzaam buiten de gemeente. Bovenin de afbeelding staan de mensen die werken binnen het sociale domein en onderin zie je professionals of vrijwilligers binnen het fysieke domein. Professionals of vrijwilligers die vaak en intensief betrokken zijn bij een BVO of BIOR project staan in het midden, hoe verder naar buiten hoe minder vaak of minder intensief betrokken.

Gemeentelijke organisatie:

Buurtsportcoach

Ook wel combinatiefunctionaris, sportregisseur, bewegcoach, etc. genoemd. De buurtsportcoach stimuleert sporten en bewegen, verbindt verschillende sectoren en mensen met elkaar en kan in dienst zijn bij bijvoorbeeld een gemeente, bij een welzijnsorganisatie, een provinciale sportservice organisatie of een sportbedrijf. De buurtsportcoach weet wat er gebeurt op het gebied van sport en bewegen in de wijk en weet doelgroepen en sportaanbieders te bereiken. De buurtsportcoach kun je inzetten bij het ontwikkelen en activeren van sport en bewegen in de openbare ruimte of een beweegvriendelijke plek.

Beleidsmedewerker sport/bewegen/spelen

Een beleidsmedewerker houdt zich bezig met het ontwikkelen, uitzetten, monitoren en evalueren van beleid op zijn of haar vakgebied, bijvoorbeeld sport, bewegen of spelen. De beleidsmedewerker is in dienst bij de gemeente. De beleidsmedewerker sport/bewegen/spelen kan bijvoorbeeld helpen bij het zoeken naar haakjes in beleid, opstellen van visies of plannen, verbindingen naar andere beleidsterreinen maken, beweegvriendelijke omgeving in de politiek agenderen. De beleidsmedewerker heeft vaak ook inzicht in het sport-, beweeg- en speelgedrag van inwoners en doelgroepen en contacten met sportaanbieders en uitvoerders van het sportbeleid.

Beleidsmedewerker gezondheid

Een beleidsmedewerker houdt zich bezig met het ontwikkelen, uitzetten, monitoren en evalueren van beleid op zijn of haar vakgebied, bijvoorbeeld gezondheid. De beleidsmedewerker is in dienst bij de gemeente. De beleidsmedewerker gezondheid heeft vaak inzicht in de gezondheid van inwoners en doelgroepen en contact met bijvoorbeeld de GGD, een JOGG-regisseur en uitvoerders van het gezondheidsbeleid. De beleidsmedewerker gezondheid kan je helpen bij het zoeken naar haakjes in beleid, opstellen van visies of plannen en verbindingen naar andere beleidsterreinen maken. Binnen beweegvriendelijke omgeving zijn 'preventie' en 'positieve gezondheid' gangbare termen vanuit de gezondheidswereld.

Beleidsmedewerker welzijn / sociaal domein

Een beleidsmedewerker houdt zich bezig met het ontwikkelen, uitzetten, monitoren en evalueren van beleid op zijn of haar vakgebied, bijvoorbeeld welzijn. De beleidsmedewerker is in dienst bij de gemeente. De beleidsmedewerker welzijn kan je helpen bij het zoeken naar haakjes in beleid, opstellen van visies of plannen en verbindingen naar andere beleidsterreinen maken. De beleidsmedewerker welzijn / sociaal domein heeft inzicht in specifieke doelgroepen en wat zij nodig hebben. Denk rondom beweegvriendelijke omgeving aan doelgroepen zoals (eenzame) ouderen, mensen met een lage sociaaleconomische status, inwoners die zorg nodig hebben, mensen met een beperking, etc.

Beleidsmedewerker ruimtelijke ontwikkeling

Een beleidsmedewerker houdt zich bezig met het ontwikkelen, uitzetten, monitoren en evalueren van beleid op zijn of haar vakgebied, bijvoorbeeld ruimtelijke ontwikkeling/ordening. Denk ook aan omgevingsvisie (structuurvisie) en omgevingsplannen (bestemmingsplan). De beleidsmedewerker is in dienst bij de gemeente. De beleidsmedewerker ruimtelijke ontwikkeling kan je helpen bij het zoeken naar haakjes in beleid, opstellen van visies of plannen en verbindingen naar andere beleidsterreinen maken. De beleidsmedewerker ruimtelijke ontwikkeling is goed op de hoogte van projecten in de fysieke leefomgeving van de betreffende gemeente en kan je helpen aansluiting te vinden of 'werk met werk' te maken. Hij of zij kan je vertellen wat wel en niet is toegestaan op een specifieke plek en of je een vergunning nodig hebt voor een aanpassing of gebruiken van een plek.

Beheerder openbare ruimte

Ook wel stadsbeheer of buitendienst genoemd. De beheerder van de openbare ruimte zorgt ervoor dat deze schoon, heel en veilig blijft. Hij/zij doet dit in opdracht van de gemeente of in dienst van de gemeente. Een beheerder van de openbare ruimte kan je helpen met kaders en randvoorwaarden waaraan een project of ontwerp moet voldoen, zodat het schoon, heel en veilig blijft. Ook technisch specialisten vanuit stadsbeheer kunnen je helpen, bijvoorbeeld met eisen waaraan sport- en speelvoorzieningen moeten voldoen in de openbare ruimte. Hij/zij heeft vaak ook contact met leveranciers van bijvoorbeeld toestellen of uitvoerders.

Gebiedscoördinator / buurtregisseur / vertegenwoordiger wijkteam of gebiedsteam

In elke gemeente heet deze functionaris anders. Het betreft iemand die werkt bij de gemeente en allerlei verschillende projecten en processen in een specifiek(e) wijk of gebied coördineert en verbindt, of daar zicht op heeft. De gebiedscoördinator is vaak ook een eerste aanspreekpunt voor inwoners of andere professionals in de wijk. Voor wat betreft beweegvriendelijke omgeving kan de gebiedscoördinator je bijvoorbeeld helpen met je stakeholderanalyse, verbinden met andere projecten, professionals en inwoners. In verschillende gemeenten wordt ook gewerkt met wijkteams of gebiedsteams die tevens ook uitvoeringsbudget voor projecten in de betreffende wijk hebben. Naast gebiedsteams en wijkteams die vaak werken vanuit het fysieke domein, zijn er ook sociale wijkteams, die vanuit het sociaal domein werken.

Ontwerper

Een ontwerper kan in dienst van de gemeente zijn of ingehuurd worden. Er zijn verschillende ontwerpers, denk aan landschapsarchitecten, stedenbouwkundigen of ontwerpers van de openbare ruimte. Een ontwerper kan een programma van eisen vertalen naar een fysiek ontwerp en een tekening. Maar kan ook over kaders en randvoorwaarden van zo'n programma van eisen meedenken.

Verkeerskundige / beleidsmedewerker mobiliteit / verkeer & vervoer

Een verkeerskundige is een specialist op het gebied van verkeer. Deze kan in dienst zijn bij de gemeente of zijn ingehuurd. De verkeerskundige ontwikkelt en monitort bijvoorbeeld verkeers- of mobiliteitsbeleid. Binnen het thema beweegvriendelijke omgeving kan je een verkeerskundige vragen om advies rondom schoolzones, snelfietsroutes, wandelverbindingen, veiligheid, fietspaden etc. Ook kan hij of zij vaak in kaart brengen hoe huidige verkeersstromen rondom een bepaalde plek zijn.

Groenspecialist / ecooloog

Een ecooloog, groenspecialist of beleidsmedewerker groen houdt zich bezig met onder andere het groen en natuur (beleid) in de gemeente. Deze kan in dienst zijn bij de gemeente of zijn ingehuurd. Rondom beweegvriendelijke omgeving kun je een groenspecialist of ecooloog inschakelen als je project vlakbij of in een natuurgebied plaats zal vinden. Hij of zij weet waar je rekening mee moet houden en aan welke regels en wetten je moet voldoen, op ecologisch vlak of op het gebied van groen.

Beleidsmedewerker of adviseur communicatie / inwonerparticipatie

Een beleidsmedewerker of adviseur communicatie of inwonerparticipatie houdt zich bezig met het ontwikkelen, uitzetten, uitvoeren, monitoren en evalueren van beleid op zijn of haar vakgebied. Denk aan hoe om te gaan met inwonerinitiatieven, hoe te communiceren over projecten of wie te betrekken in welk project. Deze beleidsmedewerker of adviseur kan je helpen met een stakeholder analyse en adviseren over de communicatie van je project. Zowel in de voorbereiding als bij de uitvoering.

Jurist

In de gemeentelijke organisatie werken juristen op verschillende beleidsterreinen. Bijvoorbeeld rondom wonen en ruimtelijke ordening. Daarbij kun je denken aan het toetsen van voorstellen op bestaand beleid (bestemmingsplan / omgevingsplan) of de toets voor een vergunning. Juristen kun je ook inschakelen bij hulp als je te maken hebt met overeenkomsten, bijvoorbeeld rondom veiligheid en het beheer van de openbare ruimte.

Wethouder

Elke gemeente heeft wethouders met elk hun eigen taakgebied of meerdere taakgebieden. Denk bijvoorbeeld aan sport, gezondheid, ruimtelijke ontwikkeling, wonen, milieu, etc. Wethouders overleggen met beleidsmedewerkers, inwoners, organisaties en ondernemers en bedrijven. Ze komen op voor de belangen binnen hun eigen beleidsterrein. Wethouders bekleden ook ceremoniële functies en kunnen de media te woord staan. Je kunt een wethouder inschakelen bij het agenderen van het thema beweegvriendelijke omgeving op de politieke agenda, of bijvoorbeeld bij het openen van je project.

Toezicht / handhaving (BOA) / wijkagent

Een medewerker toezicht of handhaving, of Buitengewoon Opsporings Ambtenaar (BOA) werkt in dienst van de gemeente of wordt ingehuurd. Hij of zij heeft veel kennis van er daadwerkelijk buiten in de openbare ruimte gebeurt en wat mogelijk risicogroepen zijn. Ze kennen de plekken waar overlast is en kunnen helpen met aandachtspunten om ervoor te zorgen dat de beweegvriendelijke omgeving die je ontwikkeld ook veilig is en blijft. Ook de politie of wijkagent kan hierover meedenken en adviseren.

Sociaal wijkteam

Veel gemeenten in Nederland werken sinds de transitie in het sociale domein met sociale wijkteams. Een sociaal wijkteam, wat bestaat uit professionele hulpverleners, helpt inwoners van de gemeente bij problemen die zij zelf niet kunnen oplossen. Een sociaal wijkteam weet wat er speelt in de wijk en kan helpen met het vinden van de juiste doelgroepen of professionals. Sport en bewegen wordt steeds vaker als middel ingezet met als doel bij te dragen aan sociale een maatschappelijke uitdagingen. Naast sociale wijkteams, die vaak vanuit het sociaal domein werken, zijn er ook gebiedsteams of wijkteams die vanuit het fysieke domein werken.

Organisaties buiten de gemeente

Vertegenwoordiger woningcorporatie

De woningcorporatie bouwt, verhuurt en onderhoudt woningen. Daarnaast draagt de woningcorporatie ook bij aan de leefbaarheid van een wijk of buurt in samenwerking met bijvoorbeeld de gemeente, politie of andere professionals uit het sociale domein. In buurten met huurwoningen kun je de woningcorporatie vragen om bij te dragen in een project rondom beweegvriendelijke omgeving, bijvoorbeeld door een plek (binnentuin, semi openbare ruimte) beschikbaar te stellen, te adviseren, kennis te delen over de buurt, te helpen met ondersteuning van een inwonersinitiatief, of met sponsoring. Daarnaast kun je bekijken waar de woningcorporatie nieuwe woningen bouwt en zien of de openbare ruimte in deze buurt beweeginclusief kan worden.

Vertegenwoordiger projectontwikkelaar

Waar een nieuwe wijk of buurt wordt gebouwd of verbouwd heb je dikwijls te maken met een projectontwikkelaar. Hij of zij houdt zich bezig met een bouwproject van ontwikkeling tot oplevering. Een projectontwikkelaar kan ook werken in opdracht van bijvoorbeeld de gemeente. De projectontwikkelaar werkt met een Programma van Eisen. Je kunt een beweegvriendelijke omgeving hierin proberen te agenderen, of de gemeente kan hiervoor opdracht geven. Soms werken projectontwikkelaars ook samen met (toekomstige) inwoners aan een nieuwe buurt. Rondom inwonerparticipatie hebben zij ervaring en kunnen ze wellicht ook wat betekenen.

Vertegenwoordiger ondernemers / lokale ondernemersvereniging

Een vertegenwoordiger van ondernemers of de lokale ondernemersvereniging of individuele ondernemers kunnen ook bijdragen aan een beweegvriendelijke omgeving. Bijvoorbeeld in de vorm van sponsoring binnen het maatschappelijk verantwoord ondernemen of vanuit hun maatschappelijke visie of betrokkenheid. Lokale ondernemers hebben daarnaast vaak een groot netwerk waar je gebruik van mag maken. Denk ook aan de lokale sport- of beweegondernemer (bijvoorbeeld personal trainer, fitnessschool, etc). die mogelijk een rol wil of kan spelen in de programmering en activering (software) van sport en bewegen in de openbare ruimte.

Externe proces adviseur of ontwerper

Het kan soms waardevol zijn om een externe adviseur in te schakelen voor de procesbegeleiding van een beweegvriendelijke omgeving project of voor het ontwerpen van een beweegvriendelijke omgeving. Een proces adviseur kun je bijvoorbeeld vinden in de Provinciale Sportorganisatie of bij adviesbureaus. Er zijn veel ZZP ontwerpers van de openbare ruimte, of je kunt ze inhuren via een adviesbureau. De gemeente heeft soms zelf ook ontwerpers in dienst.

Vertegenwoordiger welzijnsorganisatie

Bij een welzijnsorganisatie werken verschillende type professionals, vaak gekoppeld aan een doelgroep. Denk aan een opbouwwerker, een jeugd- of jongerenwerker, ouderenwerker, etc. Ze worden ook wel sociaal werker genoemd. Welzijnsorganisaties ondersteunen dikwijls buurtinitiatieven als het gaat om een prettige leefomgeving. Ze hebben veel kennis van verschillende doelgroepen en kunnen helpen deze groepen te bereiken. Daarnaast weten ze vaak ook welke problematieken in wijken of buurten spelen. Sport en bewegen wordt steeds vaker als middel ingezet met als doel bij te dragen aan sociale en maatschappelijke uitdagingen.

Vertegenwoordiger van een school of kinderopvang

Of het nu een basisschool, de kinderopvang, middelbare school of MBO of HBO school is, ook zij willen graag dat kinderen, leerlingen en studenten in een gezonde leef- en leeromgeving verblijven. Een directeur, leerkracht, of vakleerkracht LO kun je bijvoorbeeld betrekken in een project rondom beweegvriendelijke omgeving. Scholen hebben vaak ruimte beschikbaar in de vorm van een schoolplein en denken graag mee over sport- en speelruimte in de wijk. Aansprekende thema's zijn de gezonde school, veilige schoolroutes, actief transport, gymles op het schoolplein of in het park, etc. Daarnaast kun je bijvoorbeeld een MBO vakopleiding betrekken bij het ontwikkelen, realiseren en beheren van een beweegvriendelijke omgeving.

Vertegenwoordiger van sportaanbieder of sportvereniging

Commerciële sportaanbieders of sportverenigingen brengen mensen in beweging en inwoners samen. Dit doen zij in hun eigen of gehuurde sportaccommodatie, maar ook steeds vaker in de openbare ruimte. Ook zien we open clubs waarbij sportverenigingen hun accommodatie openstellen voor gebruik door andere doelgroepen en/of buiten trainingstijden. Bij het ontwikkelen van een beweegvriendelijke omgeving zijn dit onmisbare partijen als het gaat om sportaanbod in de openbare ruimte (software) en programmering. Maar ook als gebruiker van de openbare ruimte voor sport en bewegen.

Adviseur provinciale sportorganisatie of kenniscentrum

In Nederland zijn een aantal Provinciale sportorganisaties of sportbedrijven met adviseurs of experts op het gebied van een beweegvriendelijke omgeving. Ook zijn er landelijke kenniscentra die veel generieke kennis en expertise hebben, maar ook maatwerk kunnen leveren voor een gemeente of gebied. Deze adviseurs kun je inschakelen voor procesbegeleiding van je project, het leveren van kennis, aandragen van praktijkvoorbeelden en praktijkervaring, specifieke onderzoeken op locatie, etc. Voorbeelden hiervan zijn het Kennislab BIOR, SSNB, of het Kenniscentrum Sport & bewegen.

Vertegenwoordiger dorpsraad of wijkraad

In veel buurten en wijken zijn dorps- of wijkraden actief. Dit zijn vrijwilligers uit een buurt die samen belangrijke zaken signaleren, bespreken, agenderen en aanpakken in een buurt. Soms worden deze organisaties ook door gemeenten gefaciliteerd met uitvoeringsbudget. Wijk- en dorpsraden weten heel goed wat er speelt in een wijk, welke uitdagingen er zijn en of er projecten zijn waarbij je mogelijk kunt aansluiten met het thema beweegvriendelijke omgeving. Daarnaast weten zij als geen ander inwoners in de buurt te mobiliseren mee te denken en doen.

Vertegenwoordiger buurthuis of dorpshuis

In wijken, buurten en dorpen vind je vaak een buurt- of dorps huis. Deze 'huizen' variëren van multifunctionele accommodaties tot aan huiskamers en alles wat daar tussenin zit. Vaak worden deze huizen gerund door vrijwilligers, soms ondersteund door professionals. Het zijn plekken waar inwoners elkaar ontmoeten en activiteiten doen. Dit kunnen ook sport- en beweeg activiteiten zijn. Soms is er in zo'n dorps- of buurthuis ook een sportaccommodatie. Beheerders van zo'n buurt- of dorps huis kunnen je vaak waardevolle informatie geven over wat er speelt in de buurt, welke wensen en behoeften er zijn en welke doelgroepen het buurthuis gebruiken.

Vertegenwoordiger (externe) financier

In projecten rondom beweegvriendelijke omgeving zijn vaak meerdere partijen die (co-) financieren. Het is belangrijk om te polsen welke betrokkenheid deze financiers willen hebben in een project. Willen ze deelnemen in de projectgroep? Willen zij dit niet, houd ze dan heel goed op de hoogte over de voortgang van het project.

Vertegenwoordiger specifieke doelgroep

Een vertegenwoordiger van een specifieke doelgroep kun je vinden in de doelgroep zelf als vrijwilliger of bij een (belangen) organisatie als professional. Ga je aan de slag op een plek waar je te maken hebt met een specifieke doelgroep, denk aan ouderen in of rondom een zorgcentrum, mensen met een beperking, of bijvoorbeeld een religieuze organisatie, schakel dan de juiste expertise en de doelgroep zelf in om mee te doen.

Beheerder sportaccommodatie / sportpark

Beheerders van een sportpark of sportaccommodatie zijn vrijwilligers of in dienst van de organisatie of vereniging. Ze kennen de mensen die komen sporten en hun wensen dikwijls goed. Daarnaast weten ze alles van het schoon, heel en veilig houden van een sportaccommodatie en wat daarbij komt kijken. Wanneer je aan de slag gaat met het openbaar maken van de betreffende sportaccommodatie is het beheer ervan een cruciaal punt. Het betrekken van de beheerder doe je dan van meet af aan!

Beheerder groengebied

Niet alle openbare ruimte wordt beheerd door, of in opdracht van, de gemeente. Denk aan bos- of groen gebieden die bijvoorbeeld door Staatsbosbeheer, natuurmonumenten, provinciale natuurorganisaties of particuliere grondeigenaren beheerd worden. Met name als je in het buitengebied aan de slag gaat met bewegen in de openbare ruimte is bijvoorbeeld een boswachter of beheerder van zo'n natuurgebied een belangrijk persoon om te betrekken. Hij of zij weet wie er gebruik maakt van het bos of natuurgebied, en kent de uitdaging als het gaat om gebruik en beheer. Daarnaast kent hij of zij natuurlijk het gebied als geen ander.

Vertegenwoordiger speeltuinvereniging / kinderboerderij

In Nederland zijn verschillende speeltuinverenigingen of kinderboerderijen die vaak door vrijwilligers of mensen vanuit een sociaal werk project worden beheerd en onderhouden. Ga je aan de slag in de omgeving van de speeltuin of kinderboerderij betrek dan ook een vertegenwoordiger van deze vereniging bij jouw project. Met elkaar kun je bijvoorbeeld bespreken welke verbindingen je kunt maken en hoe je zorgt dat het aanbod op elkaar aansluit. Deze vertegenwoordigers kennen de doelgroep die bij hen komt spelen vaak goed. Ook daar kunnen ze behulpzaam zijn.

Inwoners

Ga je aan de slag met de leefomgeving van inwoners, dan zijn zij de beste experts en adviseurs. Het succesvol gebruik van een beweegvriendelijke omgeving hangt samen met het aansluiten bij wensen en behoeften van inwoners. Een beweegvriendelijke omgeving project starten zonder het betrekken van (een vertegenwoordiging van) inwoners is ondenkbaar.

JOGG regisseur

Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG) is een landelijk programma wat in veel gemeente is uitgerold en lokaal wordt gecoördineerd door een JOGG-regisseur. Deze JOGG-regisseur heeft een groot netwerk als het gaat om onderwijs, professionals die werken met jongeren, gezondheids- en welzijnsprofessionals maar ook sleutelfiguren in een wijk. Samenwerken met het bedrijfsleven is ook een speerpunt van JOGG, dus ook daar kan hij/zij behulpzaam zijn in het netwerken. De JOGG-regisseur kan in dienst van de gemeente zijn of werken vanuit een andere organisatie.